

KLEUR IN JE TUIN

DE BESTE TIPS
VAN DE
TUINDOKTER®

Stefaan Bingé

Sterck & De Vreese

KLEUR IN JE TUIN

© 2022 Stefaan Bingé | uitgeverij Sterck & De Vreese

ISBN 978 90 5615 882 8

NUR 424

Omslagontwerp & boekverzorging Peter Slager

Een speciaal woord van dank aan Koen Deprez, fotograaf van dienst. Hij volgde me in mijn gekste ideeën, en klom in de bomen om die ene vlinder of dat minutieus klein insectje te fotograferen.

Dhr. Koen Deprez

Studio Deprez

Wielewaalstraat 102 - (BE) 9000 Gent

Tel. (+32) 09 227 78 22

M. (+32) 0475 26 71 75

I. www.studiodeprez.be

E. koen@studiodeprez.be

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van uitgeverij Sterck & De Vreese, postbus 234, 8400 AE Gorredijk, Nederland –info@sterckendevreese.nl.

De uitgeverij heeft ernaar gestreefd alle copyrights van de in deze uitgave opgenomen illustraties te achterhalen. Aan hen die desondanks menen alsnog rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht contact op te nemen met Sterck & De Vreese.

Sterck & De Vreese is onderdeel van
20 leafdesdichten en in liet fan wanhoop bv

www.sterckendevreese.nl

Inhoud

Voorwoord	9
Inleiding	11
1 De betekenis van kleuren	13
Kleurendiagram	14
Concrete voorbeelden	18
Communiceren met kleuren	21
Bloemen & planten en hun betekenis	23
2 Kennis is rijkdom	27
Plantenkennis	28
Waarom is dat zo belangrijk?	30
De indeling van het plantenrijk	30
Een verklaring voor de moeilijke plantennamen	30
Het plantenrijk	31
Op (planten)familiebezoek in de tuin	40
<i>Wilgenfamilie</i>	40
<i>Rozenfamilie</i>	43
<i>Berkenfamilie</i>	45
<i>Beukenfamilie of de napjesdragersfamilie</i>	46
<i>Platanenfamilie</i>	47
<i>Heidefamilie</i>	47
<i>Buxusfamilie</i>	49
<i>Zuurbesfamilie</i>	50
<i>Taxusfamilie</i>	51
<i>Hulstfamilie</i>	52
<i>Esdoornfamilie + Zeepboomfamilie + Paardenkastan Jefamilie</i>	53
<i>Lindenfamilie</i>	54
<i>Wijnstok- of druivenfamilie</i>	56
<i>Vlinderbloemenfamilie</i>	57
<i>Ranonkelfamilie</i>	58

<i>Olijfwilgenfamilie</i>	60
<i>Beverboomfamilie</i>	60
<i>Kamperfoelifamilie</i>	62
<i>Kardinaalsmutsfamilie</i>	63
<i>Grassenfamilie</i>	64
<i>Lipbloemenfamilie</i>	66
<i>Composietenfamilie of de samengesteldbloemigen</i>	67
<i>Schermbloemigenfamilie</i>	72
<i>Kruisbloemigen of de kruidbloemenfamilie</i>	75
De 6 basisbeginselen	77

3 Tijd voor actie! **81**

Het belang van bodemonderzoek	81
Wat leer je uit een bodemanalyse?	83
Bodemhuishouding = een evenwichtige taart	84
Plant in goede (pot)grond of in het juiste substraat	84
Belang van meststoffen en hun werking	86
Herstellen van de bestaande slechte 'bodemhuishouding'	89
Ploffen van de bodem	89
Bezin voor je begint: waarop let je voor je begint te planten?	90
Zet de juiste soort op de juiste plaats.	91
Plant in het juiste seizoen	93
Perkplanten in alle kleuren en geuren	94
Tweejarige planten	94
Hoe moet je planten correct aanplanten?	97
Planten met een kluit (KL = kluitplant)	97
Planten zonder kluit (BW = blote wortelplant)	97
Geef altijd genoeg water	97
Hoe plant je een perk met vaste planten?	99
Bomen planten?	101
Geef altijd voldoende steun	102
De juiste oppervlakte berekenen	102
Metten is weten	102
De juiste plantdichtheid berekenen	105
Hoeveel planten heb je eigenlijk nodig?	105
Gemiddelde plantafstanden (maar de aantallen kunnen variëren per soort)	106
Aantal planten	107

Hoeveel kosten planten gemiddeld?	108
Je tuin aanleggen zonder een tuinplan	108
Plantencombinatie 1 = 365 dagen gegarandeerd kleur	111
Plantencombinatie 2 = nog eens het hele jaar door kleur	117
4 Planten kiezen geschikt voor uw tuin	121
Droogteminnende planten	121
<i>Planten voor een droge grond en zonnige standplaats</i>	121
<i>Planten voor droge grond in de schaduw</i>	123
<i>Siergrassen voor een droge grond en zonnige standplaats</i>	123
<i>Bomen voor op een droge grond</i>	124
Grindtuinen & dakbeplantingen	124
<i>Leren van zuiderse landen</i>	124
<i>Geschikte planten voor grindtuinen & daktuinen</i>	125
Vochtminnende planten	127
<i>Planten geschikt voor op nattere standplaatsen</i>	127
<i>Planten voor vochtige grond met groot blad</i>	127
<i>Siergrassen voor vochtige grond</i>	129
<i>Struiken en bomen voor vochtige grond</i>	129
5 Hoe onderhoud je een bloemenborder?	131
Onkruid en uitgebloeide bloemen	131
Scheuren en vermeerderen	132
6 Hoe leg je een bloemenweide aan?	135
7 Kleurrijke combinaties	139
Over de auteur Wie is Stefaan Bingé ?	149
Bijlage 1: de symbolische betekenis van bloemen	150
Bijlage 2: de gemiddelde kostprijs voor planten	159
Bibliografie	160

Voorwoord

Eind jaren '80 en begin jaren '90 was ik een kritische tiener. We leefden toen met 'slechts' 5 miljard mensen op de aarde. De wereld werd je schoolmeesterlijk en eigenlijk enorm primitief voorgesteld in het vak WO (wereldoriëntatie) op een school met leraren die mijn inziens de wereld zelf niet kenden. Neen, we hadden geen iPad en ook geen smartphone op zak. Zelfs het internet moest nog worden geïnstalleerd op school. Echt gebeurd!

Ik leerde de wereld aanvankelijk kennen aan de hand van landkaarten. Al dan niet werden ze opgerold rond een houten stok. Gescheurd waren ze ook. Sommige kaarten waren eigenlijk te vaak met plakband hersteld. Maar ze hadden wel iets magisch. Ze lieten je wegdromen en verlangen naar verre streken. Een atlas was een verplicht schoolboek.

Maar de tijden zijn veranderd. Scholen worden internationale uitwisselingsinstituten en ondertussen 'leven' we samen op de aardbol met ruim 7,910 miljard mensen. En dat is problematisch, want de aardbol groeit niet mee. De totale oppervlakte meet volgens wetenschappers 510,10 miljoen vierkante kilometer (km²). De bruikbare landoppervlakte daarvan is slechts 150 miljoen km². Wiskundig berekend heeft elke aardbewoner dus recht op een eigen stukje 'aardoppervlakte' van amper 0,19 m²...

Hoeveel mensen er op termijn op de aardbol rondlopen, de wereld blijft even klein. We moeten die mondjes voeden en dus is er land- en tuinbouw nodig. Daar hebben we ook plaats voor nodig! Neen, we kunnen nog steeds geen twee bomen boven op elkaar planten, maar wel torens bouwen van 850 meter hoog.

Conclusie: als je dus op een (schaars) stukje grond wilt tuinieren, dan is het eigenlijk best interessant om te weten welke planten bij elkaar passen, en welke niet, en wat hun eigenschappen zijn. En als die planten dan ook nog eens rijkelijk willen bloeien, een mooie herfstkleur of opvallende vruchten hebben, dan is het tuinfeestje helemaal compleet!

Mijn missie luidt: 'Evenwicht herstellen waar het fout gaat, maar ook evenwicht creëren waar nog niets is.'

Ik werk vandaag aan de harmonie tussen mensen, planten en dieren die ze morgen én in de toekomst samen zullen genieten.

Met gewaardeerde groet,
Stefaan Bingé
De Tuindokter®

Inleiding

In dit boek nemen we je mee naar de b(l)oeiende wereld van tuinen, planten en bloemen. We tonen je hoe je zelf heel eenvoudig en budgetvriendelijk een eigen bloeiende tuin, balkon of terras kunt aanleggen en kunt (onder)houden. Aan de hand van tientallen tips en tricks leggen we je uit hoe je zowel vorstgevoelige als vaste planten toch met elkaar kunt combineren en waar je het beste kunt op letten indien je niet wilt dat bepaalde planten te sterk zouden gaan woekeren of uitzaaïen. Enkele overzichtelijke lijsten met planten uit dezelfde familie die je met elkaar kunt combineren laten je meteen aan de slag gaan. Daarnaast vind je ook nog eens afzonderlijke lijsten met planten bestemd voor bijzondere of specifieke plaatsen zoals droge en natte gronden, rijke en arme bodemtypes, winderige standplaatsen enz.

Aan de hand van een praktisch plannetje duiden we ook op het belang van de correcte plantafstand of de ruimte die je het beste respecteert tussen verschillende planten in een border. Uiteraard wil iedereen zo lang mogelijk en zo veel mogelijk bloeiende planten, kleurrijke bessen, of spectaculaire bladverkleuring in zijn of haar tuin, terras of balkon. Precies daarom hebben we verschillende mooie bloeiende plantencombinaties voor jou samengesteld volgens bloeitijdstip, onderlinge plantenbehoeften, enz.

Omdat beelden soms meer zeggen dan woorden bevat dit tuinboek tientallen mooie foto's om jou te inspireren. Dit is het eerste deel van een reeks van 10 tuinboeken waarmee we zowel jong en 'minder jong' willen enthousiasmeren om te genieten van de schoonheid van de natuur, de energie en de sterke kracht van bloemen en planten.

Linkerpagina: Roze 'Cosmea' en andere kleurrijke (wilde) bloemen

1

De betekenis van kleuren

Over kleuren en hun feitelijke betekenis bestaan verschillende al dan niet tegenstrijdige wetenschappelijke en andere studies. Kleuren zijn een interpretatie van onze hersenen die we als een boodschap of signaal kunnen uitsturen of interpreteren. De symboliek van kleuren kan duiden op liefde, vrolijkheid, gevaar, veiligheid, status, macht, betrouwbaarheid... Ze beïnvloeden onze emoties, soms onbewust. Kleuren kunnen gekoppeld zijn aan herinneringen, afkomst, culturele en/of geloofsovertuigingen, etc. Kleuren hebben ook een impact op ons evenwichtsgevoel: het vinden van rust voor lichaam en geest. Daarom zijn kleuren heel belangrijk in ons leven.

We ervaren een 'groene tuin' vaak als een oase van rust en vredigheid. Enkele planten in het interieur of op je terras stralen meteen een andere beleving uit.

Kleuren zijn bovendien in verschillende fasen van ons leven of voor specifieke beroepen en professionele doeleinden uitermate belangrijk. Denk maar eens aan een stylist, een interieur- of tuinontwerper. Ook marketeers en de ontwerpers van logo's hanteren kleurcodes, maar ook over de kleurinrichting van scholen, ziekenhuizen, je eigen werk- en leefomgeving (waarin je toch meerdere uren per dag gedurende meerdere jaren van jouw leven doorbrengt) wordt soms heel lang nagedacht!

Kleuren boeien ons beslist allemaal! We hebben er ons allemaal al wel eens druk over gemaakt... Denk maar aan de ergernis die opkomt wanneer je iemand met schreeuwelijke kleren ziet of een auto in een opzichtige kleur.

Linkerpagina: Madeliefjes, middaggoud (Gazania sp.) en 'Spaanse Margriet' (Osteospermum) bloeien makkelijk en vele maanden. Je kan ze zelfs laten overwinteren op een vorstvrije plek.

Soms worden kleuren gebruikt bij een intelligentietest. Jouw voorkeurkleuren verklappen dus al wat van je persoonlijkheid, ook al heb je nog geen woord gezegd.

Kleuren om te communiceren.

Kleuren om je te waarschuwen.

Kleuren om emoties op te wekken.

Kleuren om je persoonlijkheid te benadrukken.

Kleuren om je te waarschuwen voor gevaar.

Maar... wat is jouw echte kleur?

Kleurendiagram

Je kunt je tuin inrichten met enkel de plantensoorten die heel specifiek kunnen groeien in jouw tuin- of potgrond. Dat weet je pas na een bodemonderzoek die ik verder in dit boek beschrijf. Je zou ook kunnen kiezen voor planten die allemaal tot dezelfde familie behoren.

Sommige mensen verkiezen in hun tuin of bloemenborder echter heel specifiek een bepaalde kleurencombinatie. Zo kun je de tuin indelen in (of ontwerpen volgens) de basiskleuren (materialen en elementen), enkele hoofdkleuren (= dat zijn dan de bloemkleuren) en (doch zeker niet noodzakelijk) bijkleuren (= dat zijn dan bijvoorbeeld de herfstkleuren, bijzonder gekleurde takken, bollen en knollen). Sommige kleuren (of planten) wil je er misschien absoluut niet in omdat sommige kleuren voor jou een specifieke betekenis hebben! Het blijft uiteraard jouw persoonlijke keuze maar vaak worden daardoor ook heel speciale borders of plantencombinaties gecreëerd die als basis of inspiratie kunnen dienen voor andere plantenliefhebbers.

Bloem- en bladkleuren kun je combineren in een border. Ofwel ga je harmonieus de kleuren bij elkaar zoeken. Harmonieus geeft rust. De gekozen kleuren liggen in de kleurcirkel dicht bijeen: blauw/paars/roze of rood/oranje/geel. Wil je meer accenten leggen, dan ga je contrast opzoeken. Oranje tegenover paars of geel tegenover blauw. Dit kan spannende combinaties opleveren, maar kan ook gauw gaan vervelen. Een contrasterende kleur kun je kiezen voor een belangrijke plant in je border, iets speciaals. Of je kunt gaan voor een bonte mengeling, een overvloed aan kleuren, vormen en bloeiwijzen.

*Rechterpagina: Bloemen kunnen ook zorgen voor kleur op je bord of in de keuken.
Zowel de blaadjes als de bloemen van de Oost-Indische kers (Tropaeolum majus) zijn eetbaar.*

